

Jaar verslag 2023

D66
internationaal

and



Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	2
Jaarrekening	6
2. Balans per 31 december 2023	7
3. Staat van baten en lasten 2023	8
4. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	9
5. Toelichting op de balans	11
5.1 Activa	11
5.2 Passiva	12
6. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	14
7. Toelichting op de staat van baten en lasten	15
7.1 Inkomsten	15
7.2 Kosten	15
7.3 Financiële baten en lasten	16
8. Overige toelichting	17
9. Ondertekening	18
10. Overige gegevens	19
Bestemming resultaat	19
Verklaring van de onafhankelijke accountant	20

1. Bestuursverslag

De Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 (verder: IDI), KVK-nummer 41156399, statutair en feitelijk gevestigd Lange Houtstraat 11 te 's Gravenhage, is in 1997 opgericht.

De Stichting heeft tot doel het ondersteunen van democratiseringsprocessen in het Europese nabuurschap. D66 biedt via IDI praktische hulp en training aan geestverwante partijen en bewegingen. Een training kan gericht zijn op campagne voeren, lokaal bestuur, maar ook sociaal-liberaal gedachtegoed als onderwerp hebben. Ook stimuleert Stichting IDI de actieve betrokkenheid van jongeren en vrouwen bij haar zusterpartijen. D66 profiteert van de opgedane kennis op het gebied van democratie en internationale samenwerking en bouwt via IDI een netwerk op in landen rondom de Europese Unie.

Bestuur

Voorzitter	Maartje Jansen
Penningmeester	Serhat Ösazik
Algemeen bestuurslid	Lidwien van Langen

De leiding van de Stichting ligt bij de directeur van de Mr. Hans van Mierlo Stichting, Dr. G.A.M. Groen.

Terugblik op 2023

Het resultaat over 2023 bedraagt €20.272. De algemene reserve per 31 december 2023 bedraagt €87.772 en de bestemmingsreserves €20.000. Het bestuur kan zonder belemmeringen beschikken over de algemene reserve, mits besteed voor het doel waarvoor de organisatie is opgericht.

De focus van het trainingswerk van D66 Internationaal blijft op Zuidoost-Europa en de MENA-regio (Midden-Oosten en Noord-Afrika). In 2023 zijn er 33 projecten georganiseerd.

Zuidoost-Europa

De Westelijke Balkan had ook in 2023 de onverminderde aandacht van D66 Internationaal/Stichting IDI. In het licht van de agressie van Rusland hebben de landen in de Westelijke Balkan te maken met verschillende geopolitieke dreigingen. In onder meer Bosnië en Herzegovina, Bulgarije en Servië worden de conservatieve en populistische stemmen steeds luider, en dreigen vrijheid en gelijke rechten het onderspit te delven. In 2023 bleef IDI het programma voor vrouwelijke politici en partijleden van de zusterpartij in Bosnië steunen. Het EU Mentorship programma liep ook in 2023 door, met inspirerende bijeenkomsten van beleidsmakers uit de partijen in onder meer Montenegro, Noord-Macedonië en Bosnië en Herzegovina. Door de langere looptijd van dit programma, dit jaar markeert het 5^e jaar van het project, zien we de samenwerking tussen de partijen verbeteren. Zij hebben een sterker netwerk opgebouwd en weten elkaar steeds beter te vinden om naar de EU met één stem te spreken.

Oostelijk partnerschap

Vanzelfsprekend staat de oorlog in Oekraïne hoog op de agenda. Samen met European Youth of Ukraine organiseerde IDI het Young Women's Forum in oktober 2023, met als thema 'Empowering Young Women in Politics'. Een groep van twintig vrouwelijke activisten uit Oekraïne kwam samen in Lviv. De deelnemers bereidden verschillende initiatieven voor om jonge vrouwen te steunen. Ook organiseerde IDI samen met European Youth of Ukraine een trainingsweekend voor jonge activisten in december. Daarnaast houdt D66 Internationaal goed contact met sociaal-liberale partnerorganisaties in landen die wegens de oorlog onder een vergrootglas liggen. Zo werden diverse projecten en uitwisselingen georganiseerd in Georgië, Armenië en Belarus.

Midden-Oosten en Noord-Afrika (verder: MENA)

Als belangrijke buurregio van de EU aan de zuidflank, is ook de MENA-regio van groot belang voor IDI/D66 Internationaal. IDI werkt in de MENA aan politieke capaciteitsopbouw door samenwerking met lokale liberale partijen en organisaties om de ontwikkeling van de rechtsstaat en de democratie te ondersteunen, en jongeren en vrouwen te betrekken bij de politiek. Dit doet de stichting voornamelijk met financiële steun van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In samenwerking met de buitenlandstichtingen van het CDA en de VVD werd in Marokko een vervolg gehouden van de School of Democracy: een opleidingstraject voor Marokkaanse jongeren met politieke ambities. Met zusterorganisaties organiseerden we bovendien trainingen in onder meer Libanon, de Koerdische Autonome Regio en Jordanië.

Internationale netwerken en bezoeken

IDI hecht belang aan internationale samenwerking. Daarom is er in Europa aansluiting bij Alliance of Liberals and Democrats in Europe (ALDE Party) en het European Liberal Forum (ELF) en wereldwijd bij Liberal International (LI). Ook wordt waar mogelijk samengewerkt met het European Network of Political Foundations (ENoP), Africa Liberal Network (ALN), en de jongerenorganisaties LYMEC en IFLRY.

In 2023 was onder meer een grote delegatie aanwezig bij het ALDE Congres in Stockholm, Zweden en een delegatie bij de Liberal International Congres in Ottawa, Canada. Bij deze bijeenkomsten werden meerdere D66 resoluties ingediend, zoals over Europese defensiesamenwerking, Europese Spitzenkandidaten en steun aan Oekraïne, en organiseerden we sessies over onder meer vrouwen in de politiek en samenwerking van progressieve krachten.

Naast deelname en congressen en netwerken organiseerde IDI verschillende bilaterale werkbezoeken. Zo vond een werkbezoek aan Rabat, Marokko plaats in december 2023. De zeskoppige delegatie bestaande uit Kamerleden, beleidsmedewerkers en collega's van het Landelijk Bureau van D66 voerde gesprekken met internationale en maatschappelijke organisaties. Ook kwamen in 2023 verschillende zusterpartijen partnerorganisaties op bezoek in Den Haag, waaronder Momentum uit Hongarije en een delegatie uit Mozambique.

Evenementen van IDI

Als internationaal georiënteerde partij, zijn D66 leden enthousiast om mee te denken en te praten over internationale politiek. Om deze discussie te faciliteren organiseerde IDI in 2023 een nieuwe editie van the Night of the Middle East, dit jaar in het teken van censuur en (culturele) expressie. In 2023 organiseerden we ook twee gesprekken in de serie 'Blik op de Wereld', tijdens welke IDI haar licht schijnt op de politieke situatie in diverse landen. D66 leden gingen met elkaar en met experts in gesprek over de politieke situatie in het Verenigd Koninkrijk en in Moldavië. Deze sessies kunnen zowel op het Landelijk Bureau als online worden bijgewoond.

Campagne Nederlanders in het buitenland

In samenwerking met een aangestelde campagneleider heeft IDI voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2023 een onlinecampagne gevoerd voor Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland. Door speciale aandacht te schenken aan thema's die leven bij Nederlanders in het buitenland, blijft hun interesse in de Nederlandse politiek gevoed.

Tot slot, D66 is een partij die over grenzen kijkt. Deze verantwoording laat zien dat IDI afgelopen jaar op legio van internationale speelvelden actief is geweest.

Begroting 2024

D66/IDI gelooft in duurzame partnerschappen. Net als in voorgaande jaren zetten we de succesvolle samenwerkingen met partnerorganisaties voort. Een belangrijke focus ligt nog steeds op het opleiden en betrekken van jongeren en vrouwen in de politiek. Naast mensenrechten staan ook klimaatverandering, de 'rule of law' (democratie) en de opkomst van radicaal rechts op de radar. Ook in 2024 blijft internationale samenwerking en het investeren in de netwerken hoog op de agenda staan. De verkiezingsuitslag van D66 bij de Kamerverkiezingen van november 2023 heeft een weerslag op de begroting voor 2024. Daarom kunnen we minder projecten realiseren dan in voorgaande jaren.

In Zuidoost-Europa en het Oostelijk Partnerschap blijven we investeren in de relaties met de partijen en organisaties waar we mee werken. Zo zetten we in Georgië onze steun aan de partners voort zodat zij zoveel mogelijk jongeren kunnen bereiken; in Oekraïne zet onze partner haar werk voort voor een sterkere route van Oekraïne, Georgië en Moldavië naar het lidmaatschap van de Europese Unie; en in Belarus ondersteunen we onze partner bij de opleiding van debattrainers.

In de MENA-regio blijft D66/IDI zich inzetten om essentiële, progressief-liberale idealen als mensenrechten, democratie en vrijheid te versterken. In 2024 houdt D66/IDI de focus onder andere op training van jongeren, vrouwen en andere politiek geïnteresseerden in o.a. Jordanië, Marokko en Libanon. Het (verder) ontwikkelen van de capaciteiten om deel te nemen aan het politieke proces en als burger je stem te laten horen staan hierbij centraal. Ook zetten we een nieuwe samenwerking op met WO=MEN voor de opleiding van talentvolle vrouwen in de MENA-regio.

Ook in de internationale netwerken is de interne werking van partijen en het verankeren van meerdere stemmen onderwerp dit jaar. Binnen het European Liberal Forum (ELF) organiseert D66/IDI een project waarin ervaringen worden uitgewisseld over duurzame partijorganisatie, wordt de European Trainers Academy voortgezet en met ELF en ALDE Party organiseert D66/IDI het

Rainbow Platform, gericht op inclusie van LGBTIQ+ politici. Vrouwelijk leiderschap staat centraal in de projecten met het Africa Liberal Network en Liberal International.

In 2024 blijft Stichting IDI/ D66 Internationaal zich inzetten voor sociaal-liberale en democratische waarden. Dit zou niet mogelijk zijn zonder de steun van de ministeries van Buitenlandse Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De Stichting wil de Nederlandse regering dan ook bedanken voor het inschakelen van de politieke partijen om bij te dragen aan het meer pluralistisch en democratisch maken van onze Europese nabuurschap, waarmee zij voor de Stichting de volgende begroting 2024 mogelijk maakt:

Begroting 2024 - Internationaal Democratisch Initiatief		
	2023	2024
€	Realisatie	Begroting
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	338.213	172.609
Ministerie van Buitenlandse Zaken	388.974	221.857
Afrekening subsidie vorig jaar	6.069	-
Subsidie	733.256	394.466
Personeelslasten	171.089	120.000
Overige indirecte kosten	67.251	60.500
Projectkosten	474.644	213.966
Lasten	712.984	394.466
Resultaat	20.272	-

Bovenstaande begroting is door het bestuur van IDI op hun vergadering van 15 april 2024 goedgekeurd.

Jaarrekening

2. Balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

Balans - Internationaal Democratisch Initiatief			
€	Toelichting paragraaf	31-12-2023 Werkelijk	31-12-2022 Werkelijk
Activa			
Vorderingen	1	99.384	75.441
Te ontvangen van gelieerde organisaties	2	44.529	-
Banksaldo	3	60.176	149.517
Activa		204.089	224.958
Passiva			
Eigen vermogen	4	107.772	87.500
Te betalen aan gelieerde organisaties	5	536	89.264
Crediteuren	6	10.922	-
Overige verplichtingen	7	84.859	48.194
Passiva		204.089	224.958

De activa en passiva worden verder toegelicht in paragraaf 5.

3. Staat van baten en lasten 2023

Staat van baten en lasten - Internationaal Democratisch Initiatief				
€	Toelichting paragraaf	2023 Begroting	2023 Werkelijk	2022 Werkelijk
Subsidie	8	699.470	733.256	689.849
Inkomsten		699.470	733.256	689.849
Doorbelaste personeelskosten	9	182.000	171.089	182.323
Overige indirecte kosten	10	60.000	68.052	67.123
Projectkosten	11	456.470	474.644	428.787
Uitgaven		698.470	713.785	678.233
Resultaat exclusief financiële baten en lasten		1.000	19.471	11.616
Rente	12	-1.000	801	-1.289
Resultaat		-	20.272	10.327

Het jaar wordt afgesloten met een positief resultaat van €20.272.

Alle baten en lasten worden verder toegelicht in paragraaf 7.

Resultaatbestemming

Van het resultaat is €20.000 bestemd voor de organisatie van het Fête de l'Europe in Brussel in januari 2024. Het bestuur stelt voor om het overige resultaat te doteren aan de algemene reserve.

4. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Stichting Internationaal Democratisch initiatief D66, KVK-nummer 41156399, statutair en feitelijk gevestigd Lange Houtstraat 11 te 's Gravenhage stelt zich als doel democratiseringsprocessen in het Europese nabuurschap te ondersteunen.

Verslaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is met inachtneming van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving C.1. "Kleine organisaties zonder winststreven" opgesteld.

De gehanteerde grondslagen zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Internationaal Initiatief zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het op grond van algemene aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.]

Continuïteit

De inkomstenbronnen van de Stichting zijn de WFPP-subsidie, de Matrasubsidie, en de Shirakasubsidie. Alle drie de subsidies worden gebaseerd op het zeteltal van D66. De inkomsten van de Stichting laten zich dus goed voorspellen, met als enige risico een tussentijdse Tweede Kamer verkiezing waarbij D66 minder dan 9 zetels behaalt.

Balans

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kosten. De vorderingen die hieronder zijn verantwoord, hebben een looptijd van langer dan 12 maanden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen de reële waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Overig

Alle overige in de balans opgenomen posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De stichting is niet vennootschapsbelastingplichtig, noch BTW-plichtig.

5. Toelichting op de balans

5.1 Activa

1. Vorderingen - Internationaal Democratisch Initiatief		
	31-12-2023	31-12-2022
€	Werkelijk	Werkelijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	76.021	56.723
Ministerie van Buitenlandse Zaken	18.736	17.958
Te ontvangen subsidie	94.757	74.681
Overige vorderingen	4.627	760
Vorderingen	99.384	75.441

De Stichting ontvangt financiering binnen het WFPP-programma (Wet financiering politieke partijen) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en binnen het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen Politieke Partijen (NFRP) Programma. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen het NFRP Shiraka en NFRP Matra. 20% van de WFPP-subsidie en 5% van de Matra- en Shirakasubsidies worden uitbetaald na afloop van het jaar.

2. Te ontvangen van gelieerde organisaties - Internationaal Democratisch Initiatief		
	31-12-2023	31-12-2022
€	Werkelijk	Werkelijk
Te ontvangen van D66	44.529	-
Te ontvangen van gelieerde organisaties	44.529	-

3. Banksaldo - Internationaal Democratisch Initiatief		
	31-12-2023	31-12-2022
€	Werkelijk	Werkelijk
Betaalrekening Rabobank	54.246	8.420
Spaarrekening Rabobank	5.930	141.097
Banksaldo	60.176	149.517

De saldi staan vrij ter beschikking de stichting en zijn direct opvraagbaar.

5.2 Passiva

4. Eigen vermogen - Internationaal Democratisch Initiatief

€	31-12-2023	31-12-2022
	Werkelijk	Werkelijk
Algemene reserve op 1 januari	87.500	77.173
Bestemming resultaat	272	10.327
Algemene reserve op 31 december	87.772	87.500
Bestemmingsreserves op 1 januari	-	-
Bestemming resultaat	20.000	-
Bestemmingsreserves op 31 december	20.000	-
Eigen vermogen	107.772	87.500

De algemene reserve van de Stichting dient als weerstandsreserve.

De bestemmingsreserve van €20.000 is bestemd voor het Fête de l'Europe.

5. Schulden aan gelieerde organisaties - Internationaal Democratisch Initiatief

€	31-12-2023	31-12-2022
	Werkelijk	Werkelijk
Te betalen aan D66	-	59.765
Te betalen aan de Mr. Hans van Mierlo Stichting	536	29.499
Schulden aan gelieerde organisaties	536	89.264

De verloning van de medewerkers geschiedt via D66. D66 belast huur- en kantoorkosten door aan Stichting Internationaal Democratisch Initiatief.

De directeur van de Mr. Hans van Mierlo Stichting is ook in dienst van Stichting Internationaal Democratisch Initiatief en een deel van haar salaris wordt doorbelast.

Er wordt geen rente gerekend op de rekeningen-courant tussen Stichting Internationaal Democratisch Initiatief, de Mr. Hans van Mierlo Stichting, en Politieke Partij Democraten 66.

6. Crediteuren - Internationaal Democratisch Initiatief

€	31-12-2023	31-12-2022
	Werkelijk	Werkelijk
Saldo conform crediteurenadministratie	10.922	-
Crediteuren	10.922	-

7. Overige verplichtingen - Internationaal Democratisch Initiatief

	31-12-2023	31-12-2022
€	Werkelijk	Werkelijk
Nog te betalen accountantskosten	10.164	9.075
Te betalen inzake projecten	74.695	39.119
Overige verplichtingen	84.859	48.194

6. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

IDI huurt haar kantoorruimte bij D66. Het huurcontract is ingegaan per april 2024 en aangegaan voor vier jaar en geeft de volgende uitsplitsing:

Huurverplichting < 1 jaar: €22.000

Huurverplichting 1-5 jaar: €62.000

Huurverplichting > 5 jaar: €0

7. Toelichting op de staat van baten en lasten

7.1 Inkomsten

8. Subsidie - Internationaal Democratisch Initiatief			
€	2023 Begroting	2023 Werkelijk	2022 Werkelijk
WFPP-subsidie	241.396	255.713	246.289
WFPP-subsidie via D66	90.000	82.500	57.850
Matra- en Shirakasubsidie	368.074	388.974	373.130
Subsidie voorgaand boekjaar	-	6.069	12.581
Subsidie	699.470	733.256	689.849

De WFPP-subsidie wordt vastgesteld nadat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de jaarrekeningen van alle politieke partijen die de subsidie hebben ontvangen heeft ontvangen; en de Matra- en Shirakasubsidies worden vastgesteld nadat het Ministerie van Buitenlandse Zaken de projectverantwoordingen heeft gecontroleerd.

De WFPP-subsidie is afhankelijk van het aantal zetels van D66 in de Tweede Kamer. Alleen daadwerkelijk gemaakte kosten worden vergoed. Dit geldt voor alle buitenlandse activiteiten.

De Stichting ontvangt financiering binnen het WFPP-programma van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en binnen het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen (NFRP) Politieke Partijen Programma. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen het NFRP Shiraka en NFRP Matra. In het Shiraka programma worden activiteiten gefinancierd waarmee Nederland een bijdrage wil leveren aan duurzame transitie naar een democratisch bestel in landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika (MENA). De Matra activiteiten zijn gericht op de ondersteuning van de overgang naar een pluriforme, duurzame en democratische rechtsstaat in landen met een EU-toetredingsperspectief in Zuidoost-Europa en landen binnen het Oostelijk Partnerschap.

7.2 Kosten

9. Doorbelaste personeelskosten - Internationaal Democratisch Initiatief			
€	2023 Begroting	2023 Werkelijk	2022 Werkelijk
Doorbelast bruto loon	149.000	135.660	151.760
Doorbelaste sociale lasten	26.000	28.042	25.506
Doorbelaste pensioenpremie	3.500	1.296	2.610
Overige doorbelaste personeelskosten	3.500	6.091	2.447
Doorbelaste personeelskosten	182.000	171.089	182.323
<i>Gemiddeld aantal voltijdsbanen</i>	2,8	2,1	2,8

10. Overige indirecte kosten

€	2023	2023	2022
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huisvestingskosten	26.000	22.000	26.000
Accountantskosten	10.000	11.314	9.075
Bankkosten	1.000	708	1.273
Overig	2.000	4.271	190
Huisvesting- en administratiekosten	39.000	38.293	36.538
Lidmaatschappen	20.000	29.759	30.585
Reiskosten	1.000	-	-
Bestuurskosten	21.000	29.759	30.585
Overige indirecte kosten	60.000	68.052	67.123

De leden van het bestuur van de Stichting ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

11. Projectkosten - Internationaal Democratisch Initiatief

€	2023	2023	2022
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Projecten Shiraka-programma	228.154	233.985	228.420
Projecten Matra-programma	66.305	92.944	69.971
Overige projecten	162.011	147.715	130.397
Projectkosten	456.470	474.644	428.787

7.3 Financiële baten en lasten

12. Rente - Internationaal Democratisch Initiatief

€	2023	2023	2022
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Rente (positief is een bate)	-1.000	801	-1.289
Rente	-1.000	801	-1.289

8. Overige toelichting

Gebeurtenissen na balansdatum

De subsidiebasis wordt vanaf 1 januari 2024 afgebouwd naar aanleiding van de uitslag van de Tweede Kamer verkiezingen in 2023 en in lijn met de Wet Financiering Politieke Partijen. Daarnaast zijn de extra middelen die vanuit de motie Jetten beschikbaar waren voor politieke partijen om vrij te verdelen tussen hun neveninstellingen vanaf 2024 geormerkt; internationale instellingen krijgen bij oormerking geen middelen.

Bovenstaande wijzigingen zijn verwerkt in de begroting die in dit jaarverslag wordt gepresenteerd.

9. Ondertekening

's Gravenhage, 30 juni 2024

M. Jansen

Voorzitter

S. Özasik

Penningmeester

L. van Langen

Lid

10. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Van het resultaat wordt €20.000 gedoteerd aan bestemmingsreserves en wordt er €272 gedoteerd aan de algemene reserve.